

Zakon o turizmu

"Službeni glasnik RS", br. 45/2005

Na osnovu člana 83. tačka 3. Ustava Republike Srbije, donosim

U K A Z
o proglašenju Zakona o turizmu

Proglašava se Zakon o turizmu, koji je donela Narodna skupština Republike Srbije, na Trećoj sednici Prvog redovnog zasjedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2005. godini, 23. maja 2005. godine.

PR broj 19
U Beogradu, 30. maja 2005. godine

Predsednik Republike,
Boris Tadić, s.r.

Z A K O N

o turizmu

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se planiranje i razvoj turizma, uslovi i način obavljanja delatnosti putničkih, odnosno turističkih agencija, ugostiteljske delatnosti, nautičke delatnosti, kao i pružanje usluga u turizmu.

Član 2.

Uređenje odnosa u oblasti turizma zasniva se na načelima:

- 1) integralnog razvoja turizma i komplementarnih delatnosti kao činilaca ukupnog privrednog i društvenog razvoja;
- 2) uređivanja turizma kao skupa specifičnih delatnosti usmerenih na stvaranje, ponudu i korišćenje usluga i roba koje čine turistički proizvod;
- 3) održivog razvoja turizma;
- 4) obezbeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu;
- 5) zaštite nacionalne ekonomije, korisnika turističkog proizvoda i turističkih profesija.

Član 3.

Delatnosti i usluge iz člana 1. ovog zakona obavljaju se i pružaju u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima, propisima donetim na osnovu ovog zakona i drugih zakona, dobrim poslovnim običajima i uzansama.

Član 4.

Delatnosti i usluge iz člana 1. ovog zakona mogu da obavljaju preduzeća, druga pravna lica i preduzetnici koji su upisani u odgovarajući registar, kao i fizička lica u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Privredni subjekti i lica iz stava 1. ovog člana dužni su da utvrđuju i naplaćuju iste cene za pružene usluge domaćim i stranim državljanima.

II. PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član 5.

Planiranje i razvoj turizma obuhvata: integralno planiranje razvoja turizma; proglašenje i održivo korišćenje turističkih prostora; prostorno organizovanje i koordinaciju aktivnosti organa i službi, javnih, privrednih i drugih subjekata na unapređenju razvoja turizma; promociju turizma Republike Srbije; istraživanje turističkog tržišta i razvoj turističkih informacionih sistema; podsticanje razvoja turizma.

Integralno planiranje

Član 6.

Integralno planiranje obezbeđuje se u okviru Strategije prostornog razvoja Republike Srbije i Strategije razvoja turizma Republike Srbije.

Strategiju razvoja turizma Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija) donosi Vlada Republike Srbije na predlog ministarstva nadležnog za poslove turizma (u daljem tekstu: ministarstvo).

Strategija se realizuje putem programa integralnog razvoja turizma i komplementarnih delatnosti turističkih regija, programa razvoja posebnih vidova turizma, kao i Strategije promocije turizma.

Autonomna pokrajina i opština, odnosno grad u okviru svojih nadležnosti donose program razvoja turizma u skladu sa Strategijom, kao i program promotivnih aktivnosti u skladu sa Strategijom promocije turizma, uz saglasnost ministarstva.

Član 7.

Akta iz člana 6. stav 3. ovog zakona donosi Vlada Republike Srbije na predlog ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju drugih organa i organizacija nadležnih za odgovarajuću oblast.

Sredstva za izradu akta iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Prostori od značaja za turizam i njihovo održivo korišćenje

Član 8.

U skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Srbije i Strategijom, delovi reka i jezera sa priobaljem, zemljište i predeli uređene prirode, izletišta, prostori visokih planina koji su pogodni za uređenje skijališta, ambijentalne i prostorno-kulturno-istorijske celine, znamenita mesta, kao i manje prostorne celine sa izraženim rekreativnim, atraktivnim i pejzažnim odlikama, mogu se proglasiti za prostore od značaja za razvoj turizma (u daljem tekstu: turistički prostor).

Ako se turistički prostor nalazi u zaštićenom prirodnom dobru ili na području nepokretnog kulturnog dobra, primenivaće se odredbe zakona kojima se uređuje zaštita ovih prostora.

Član 9.

Akt o proglašenju turističkog prostora donosi Vlada Republike Srbije, na predlog ministarstva.

Predlog iz stava 1. ovog člana sadrži procenu opravdanosti za proglašenje turističkog prostora.

Akt o proglašenju turističkog prostora naročito sadrži: naziv i opis turističkog prostora, površinu i granice, podatke o vlasništvu, popis katastarskih parcela, a za područja veće površine detaljan opis granica sa kartografskim prikazom odgovarajuće razmere, kao i obaveze u pogledu očuvanja, zaštite i razvoja prostora.

Član 10.

Turistički prostor ili njegov deo može se putem javnog tendera dati na korišćenje privrednom subjektu za obavljanje delatnosti iz člana 1. ovog zakona.

Na postupak javnog tendera za davanje na korišćenje turističkog prostora iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju koncesije.

Javni tender iz stava 1. ovog člana raspisuje i sprovodi ministarstvo.

Akt o davanju turističkog prostora na korišćenje donosi Vlada Republike Srbije, na predlog ministarstva.

Aktom iz stava 4. ovog člana određuju se naročito: subjekt kome se turistički prostor daje na korišćenje; granice i površina turističkog prostora; uslovi i vreme korišćenja, kao i obaveze u pogledu očuvanja, zaštite, razvoja i održivog korišćenja turističkog prostora.

Privredni subjekt iz stava 1. ovog člana jedanput godišnje dostavlja ministarstvu izveštaj o izvršavanju obaveza u pogledu očuvanja, zaštite, razvoja i održivog korišćenja turističkog prostora.

Prostorna organizovanost turizma

Turistička regija

Član 11.

Turistička regija jeste geografska i funkcionalna prostorna celina sa određenim imenom, oblikovana prirodnim i stvorenim turističkim vrednostima, na kojoj se može formirati integralna turistička ponuda.

Turistička regija mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) najmanje 1.000 ležaja u osnovnim smeštajnim kapacitetima;
- 2) najmanje 150.000 noćenja ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini;
- 3) da ima osnovanu turističku organizaciju na nivou turističke regije;
- 4) da ima osnovane turističko-informativne centre u najmanje dva turistička mesta.

Član 12.

Turistička regija utvrđuje se aktom ministra nadležnog za poslove turizma (u daljem tekstu: ministar), na predlog opština, odnosno grada (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave).

Predlog iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o ispunjenosti uslova iz člana 11. stav 2. ovog zakona.

Akt iz stava 1. ovog člana izdaje se sa važnošću od pet godina.

Ministarstvo vodi registar turističkih regija.

Akt iz stava 1. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Turističko mesto

Član 13.

Turističko mesto predstavlja organizacionu i funkcionalnu celinu sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim, kulturnim, istorijskim i drugim znamenitostima značajnim za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom, kao i objektima i drugim sadržajima za smeštaj i boravak turista.

Član 14.

Turistička mesta se razvrstavaju u kategorije od I do IV, aktom ministra, na zahtev jedinice lokalne samouprave.

Akt o određivanju kategorije turističkog mesta donosi se na predlog komisije za kategorizaciju turističkih mesta, koju imenuje ministar i izdaje se sa važnošću od pet godina.

Komisija proverava ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje turističkih mesta u kategorije, sačinjava zapisnik o svome radu i daje ministru predlog za razvrstavanje u odgovarajuću kategoriju.

Ministarstvo vodi registar turističkih mesta.

Akt iz stava 1. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Ministar propisuje kriterijume za određivanje kategorije turističkog mesta, način i postupak određivanja i promene kategorije, kao i sadržaj registra turističkih mesta.

Podsticajne mere

Član 15.

U cilju usmeravanja i podsticanja razvoja turizma u budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za:

- 1) učešće u finansiranju izrade odgovarajućih prostornih planova turističkih regija, programa razvoja turizma i urbanističkih planova turističkih mesta u okviru turističkih regija;
- 2) učešće u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkih regija i turističkih mesta u zemlji i inostranstvu;
- 3) učešće u finansiranju izrade projekta zaštite prirode, životne sredine, prirodnih resursa i kulturne baštine turističkih regija i turističkih mesta;
- 4) podsticanje izgradnje turističke infrastrukture, sportsko-rekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera značajnim za unapređenje kvaliteta turističke ponude;
- 5) unapređenje postojeće turističke ponude i intenziviranje njenog korišćenja.

Vlada Republike Srbije utvrđuje kriterijume, bliže uslove, kao i namenu korišćenja sredstava iz stava 1. ovog člana.

Član 16.

Pravo korišćenja sredstava iz člana 15. stav 1. ovog zakona imaju korisnici koji obezbede sopstveno učešće.

Uz zahtev za dodelu sredstava korisnici prilažu plan za realizaciju projekta u skladu sa aktom iz člana 15. stav 2. ovog zakona.

Ministarstvo sa korisnikom zaključuje ugovor o korišćenju podsticajnih sredstava.

Turističke organizacije

Član 17.

Poslove unapređenja i promocije turizma obavljaju turističke organizacije.

Član 18.

Turistička organizacija ima status pravnog lica.

Turistička organizacija posluje u skladu sa propisima o javnim službama i upisuje se u odgovarajući registar.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u turističkim organizacijama, primenjuju se propisi kojima se uređuju radni odnosi u državnim organima.

Nacionalna turistička organizacija

Član 19.

Poslove unapređivanja i promocije turizma, koordinacije aktivnosti turističkih organizacija, privrednih i drugih subjekata u turizmu na teritoriji Republike Srbije obavlja Turistička organizacija Srbije (u daljem tekstu: TOS), koja se osniva ovim zakonom.

Sedište TOS-a je u Beogradu.

Član 20.

Sredstva za osnivanje i rad TOS-a čine sredstva kojima posluje Turistička organizacija Srbije osnovana Zakonom o turizmu ("Službeni glasnik RS", br. 38/94 i 48/99), a koja su u državnoj svojini, utvrđena bilansom stanja na dan 31. decembra 2004. godine.

Član 21.

TOS obavlja poslove:

- 1) unapređenja i promocije turizma Srbije;
- 2) koordiniranja aktivnosti turističkih organizacija, privrednih i drugih subjekata u turizmu, koji deluju neposredno i posredno na unapređenju i promociji turizma;
- 3) pripreme i realizacije Strategije promocije turizma i godišnjih planova i programa promotivnih aktivnosti;
- 4) organizovanja istraživanja turističkih tržišta za potrebe promocije turizma Republike Srbije;
- 5) obezbeđivanja informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, internet prezentacija, suveniri itd.);
- 6) formiranja i razvijanja jedinstvenog turističko-informacionog sistema i njegovog povezivanja sa drugim informacionim sistemima u zemlji i inostranstvu;
- 7) prikupljanja svih vrsta turističkih informacija radi obaveštavanja javnosti;
- 8) osnivanja i organizovanja turističkih predstavništava u inostranstvu i informativnih centara u zemlji, samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima;
- 9) saradnje sa nacionalnim turističkim organizacijama drugih zemalja, međunarodnim i regionalnim organizacijama u oblasti turizma i predlaganja mera za učešće u multinacionalnim i regionalnim programima i projektima razvoja i promocije turizma;
- 10) predlaganja mera i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim delovima Republike Srbije;
- 11) utvrđivanja jedinstvenih standarda uređenja, opreme i usluga u turističko-informativnim centrima na teritoriji Republike Srbije;
- 12) utvrđivanja programa postavljanja turističke signalizacije i koordiniranja aktivnosti turističkih organizacija i drugih subjekata za njeno obezbeđenje;
- 13) utvrđivanja programa i načina polaganja stručnog ispita za turističke animatore;
- 14) i druge aktivnosti kojima se osigurava uspešno sprovođenje unapređenja i promocije turizma.

Poslovi iz tačke 13) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Član 22.

Opšti akti TOS-a jesu statut i pravilnici.

Statutom TOS-a bliže se uređuju: delatnost, sredstva za osnivanje i rad, unutrašnja organizacija, nadležnost i način rada organa TOS-a, zastupanje i predstavljanje, obaveštavanje zaposlenih, saradnja sa turističkim organizacijama, međunarodna saradnja i druga pitanja značajna za rad TOS-a.

Član 23.

Sredstva za rad TOS-a obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) prihoda ostvarenih obavljanjem poslova iz okvira svoje delatnosti;
- 3) donacija, priloga i sponzorstava domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica;
- 4) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Organi TOS-a

Član 24.

Organi TOS-a jesu: upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

Članove upravnog i nadzornog odbora i direktora imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije na predlog ministra.

Organi TOS-a imenuju se na period od četiri godine.

Član 25.

Upravni odbor ima predsednika i deset članova. U upravni odbor imenuju se, pored predstavnika ministarstva, predstavnici turističkih preduzeća i drugih organizacija, afirmisani naučni radnici u oblasti turizma i predstavnici zaposlenih.

Upravni odbor:

- 1) donosi statut TOS-a;
- 2) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta TOS-a;
- 3) donosi poslovnik o svom radu;
- 4) usvaja godišnji program rada i program turističko-promotivne delatnosti;
- 5) usvaja finansijski plan i završni račun;
- 6) donosi odluku o osnivanju predstavništva u inostranstvu i informativnih centara u zemlji;
- 7) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Akta iz stava 2. tač. 1) do 6) ovog člana donose se uz saglasnost Vlade Republike Srbije.

Član 26.

Nadzorni odbor TOS-a ima tri člana od kojih je jedan predstavnik ministarstva.

Nadzorni odbor TOS-a vrši nadzor nad poslovanjem, pregleda godišnji obračun i izveštaj o poslovanju i utvrđuje da li su sačinjeni u skladu sa propisima, donosi poslovnik o svom radu, vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Upravni i nadzorni odbor najmanje jednom godišnje podnose izveštaj o radu Vladi Republike Srbije preko ministarstva.

Član 27.

Direktora TOS-a imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije, na predlog ministra.

Direktor predstavlja i zastupa TOS, organizuje i rukovodi radom TOS-a, predlaže akte koje donosi upravni odbor, izvršava odluke upravnog odbora i preduzima mere za njihovo sprovođenje, stara se o zakonitosti rada i odgovara za korišćenje i raspolaganje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Teritorijalne turističke organizacije

Član 28.

Za teritoriju autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine može osnovati turističku organizaciju autonomne pokrajine.

Za područje turističke regije nadležni organi dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu osnovati turističku organizaciju regije.

Za teritoriju jedinice lokalne samouprave nadležni organ može osnovati turističku organizaciju opštine, odnosno grada ili obavljanje tih poslova poveriti drugom pravnom licu.

Turistička organizacija autonomne pokrajine i turistička organizacija regije

Član 29.

Turistička organizacija autonomne pokrajine i turistička organizacija regije obavlja poslove:

- 1) donosi godišnje programe i planove promotivnih aktivnosti u skladu sa Strategijom promocije turizma, planovima i programima TOS-a;
- 2) koordinira aktivnosti, privrednih i drugih subjekata u turizmu na teritoriji, odnosno području za koje su osnovane;
- 3) prikuplja sve vrste turističkih informacija radi obaveštavanja javnosti;
- 4) obezbeđuje informativno-propagandni materijal kojim se promovišu turističke vrednosti (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, internet prezentacija, suvenirni itd.);

5) druge aktivnosti u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave

Član 30.

Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave obavlja poslove:

- 1) unapređenja i promocije turizma jedinice lokalne samouprave;
- 2) podsticanja programa izgradnje turističke infrastrukture i uređenja prostora;
- 3) koordiniranja aktivnosti i saradnje između privrednih i drugih subjekata u turizmu koji neposredno i posredno deluju na unapređenju i promociji turizma;
- 4) donosi godišnji program i plan promotivnih aktivnosti u skladu sa strategijom promocije turizma, planovima i programima TOS-a;
- 5) obezbeđivanja informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti jedinice lokalne samouprave (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, internet prezentacija, suvenirni itd.), a u saradnji sa nadležnim organima i turističke signalizacije za turistička mesta;
- 6) prikupljanja i objavljivanja informacija o celokupnoj turističkoj ponudi na svojoj teritoriji, kao i druge aktivnosti značajne za turizam;
- 7) organizovanja i učešća u organizaciji turističkih, naučnih, stručnih, sportskih, kulturnih i drugih skupova i manifestacija;
- 8) formiranja turističko-informativnih centara (za prihvatanje turista, pružanje besplatnih informacija turistima, prikupljanje podataka za potrebe informisanja turista, upoznavanje turista sa kvalitetom turističke ponude, upoznavanje nadležnih organa sa pritužbama turista i dr.);
- 9) druge aktivnosti u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Član 31.

U cilju uspešnijeg razvoja turizma, a posebno u toku pripreme i trajanja turističke sezone, u turističkim mestima i turističkim regijama, nadležni organi jedinica lokalne samouprave mogu doneti akt o zajedničkom radu i saradnji organa, službi, preduzeća, ustanova i drugih organizacija čiji su osnivači.

Koordinacija aktivnosti iz stava 1. ovog člana može biti poverena turističkoj organizaciji opštine, grada odnosno turističke regije.

Član 32.

Aktom iz člana 31. ovog zakona uređuje se način rada i postupak koordinacije, određuje se mesto odnosno područje i vreme trajanja zajedničkog rada, kao i organi, službe i druga lica koja u njemu učestvuju.

Neprofitna organizacija za operativne, marketinške i promotivne poslove

Član 33.

Turističke organizacije, uz saglasnost osnivača, u cilju planiranja, koordinacije i upravljanja turističkim aktivnostima, mogu, sa preduzećima, drugim pravnim licima i preduzetnicima koji obavljaju delatnosti iz oblasti saobraćaja, turizma, ugostiteljstva, prometa robe i usluga, kulture, sporta, informisanja, kongresnih i sajamskih aktivnosti, osnovati neprofitnu organizaciju za operativne, marketinške i promotivne poslove.

Delokrug rada i način finansiranja, kao i međusobna prava i obaveze osnivača iz stava 1. ovog člana, uređuju se ugovorom.

Turistička signalizacija

Član 34.

Turistički potencijali, kao i sadržaji turističke ponude, obeležavaju se odgovarajućim simbolima i znacima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).

Ministar propisuje sadržinu i način isticanja turističke signalizacije.

Turističke organizacije staraju se o mestu postavljanja i načinu isticanja turističke signalizacije.

III. BORAVIŠNA TAKSA I TURISTIČKA NAKNADA

Boravišna taksa

Član 35.

Boravišnu taksu plaća lice za svaki dan boravka u turističkom objektu za smeštaj, izvan svog prebivališta.

Član 36.

Visinu boravišne takse utvrđuje jedinica lokalne samouprave u zavisnosti od kategorije turističkog mesta ili u različitoj visini po delovima opštine odnosno grada u zavisnosti od izgrađenosti komunalne, saobraćajne i turističke infrastrukture.

Vlada Republike Srbije za svaku kategoriju turističkog mesta posebno utvrđuje najviši i najniži iznos boravišne takse.

Ako se turistički objekat za smeštaj ne nalazi na teritoriji turističkog mesta jedinica lokalne samouprave, utvrdiće visinu boravišne takse za najnižu kategoriju turističkog mesta.

Član 37.

Boravišnu taksu ne plaćaju:

- 1) deca do sedam godina starosti;
- 2) lica upućena na banjsko i klimatsko lečenje odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od strane nadležne lekarske komisije;
- 3) lica koja organizovano borave u turističkom objektu radi izvođenja istraživačkih, ekoloških i sličnih akcija, osim sportista koji se nalaze na pripremama i takmičenjima;
- 4) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni obaveze plaćanja takse;
- 5) lica koja neprekidno borave u objektu za smeštaj duže od 30 dana.

Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od sedam do 15 godina starosti.

Lica iz stava 1. ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u stavu 1. ovog člana (članska karta, potvrda škole, odnosno organizatora radnih, istraživačkih i ekoloških akcija, uput lekarske komisije i dr.).

Član 38.

Naplata boravišne takse vrše privredni subjekti i lica iz člana 4. stav 1. ovog zakona koja pružaju usluge smeštaja (u daljem tekstu: davalac smeštaja).

Davalac smeštaja naplaćuje boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smeštaja.

Ako davalac smeštaja ne naplati boravišnu taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne takse.

Član 39.

Davalac smeštaja dužan je da u računu za uslugu smeštaja posebno iskaže iznos boravišne takse, a u slučaju iz člana 37. ovog zakona da navede osnov oslobođanja od plaćanja boravišne takse.

Član 40.

Sredstva od naplaćene boravišne takse davalac smeštaja uplaćuje u roku od pet dana po isteku svakih 15 dana u mesecu.

Član 41.

Sredstva boravišne takse su prihod budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji su pružene usluge smeštaja i koriste se za obezbeđivanje informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti i kulturno nasleđe, za obezbeđivanje turističke signalizacije i za rad turističko-informativnih centara.

Turistička naknada

Član 42.

Turistička naknada je novčani iznos koji se plaća za korišćenje pogodnosti u obavljanju delatnosti na području turističkog mesta.

Član 43.

Jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji je utvrđen status turističkog mesta može propisati obavezu plaćanja turističke naknade uz saglasnost ministarstva.

Obveznici plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana su privredni subjekti koji obavljaju delatnost putničkih odnosno turističkih agencija, ugostiteljsku delatnost, nautičku delatnost, pružaju usluge u turizmu ili obavljaju drugu delatnost neposredno povezanu sa turizmom.

Obveznici plaćanja turističke naknade su i fizička lica koja turistima izdaju kuće, stanove, apartmane i sobe, kao i vlasnici kuća za odmor, u slučajevima kada svoje kuće izdaju trećim licima.

Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se na lica koja na teritoriji turističkog mesta imaju sedište ili poslovnu jedinicu.

Ministar propisuje vrste delatnosti iz stava 2. ovog člana, razvrstava ih u grupe po stepenu povezanosti i utvrđuje način plaćanja turističke naknade.

Član 44.

Turistička naknada utvrđuje se posebno za pravna lica, preduzetnike i fizička lica, prema kategoriji turističkog mesta, a u zavisnosti od vrste delatnosti u koju je svrstan obveznik.

Jedinica lokalne samouprave može utvrditi turističku naknadu u različitoj visini po delovima turističkog mesta, odnosno zonama u kojima se nalazi sedište ili objekat obveznika u zavisnosti od izgrađenosti komunalne, saobraćajne i turističke infrastrukture.

Vlada Republike Srbije, na predlog ministarstva, za svaku kategoriju turističkog mesta posebno utvrđuje najveći i najniži iznos turističke naknade.

Član 45.

Sredstva ostvarena od turističke naknade u visini od 80% prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji su naplaćena, a sredstva u visini od 20% prihod su budžeta Republike Srbije i usmeravaju se u Fond za razvoj turizma.

Jedinica lokalne samouprave sredstva iz stava 1. ovog člana koristi za izgradnju turističke infrastrukture, sportsko-rekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera u turističkim mestima.

Član 46.

U pogledu načina utvrđivanja boravišne takse i turističke naknade, obračunavanja, zastarelosti, naplate, rokova za plaćanje, obračuna kamate i ostalog što nije posebno propisano ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

IV. FOND ZA RAZVOJ TURIZMA

Član 47.

Radi obezbeđivanja materijalnih uslova za razvoj i promociju turizma, Vlada Republike Srbije otvara budžetski Fond za razvoj turizma (u daljem tekstu: Fond).

Fond se otvara na neograničeno vreme.

Fondom upravlja ministarstvo.

Ministarstvo može, uz saglasnost Vlade Republike Srbije, stručne i finansijsko-tehničke poslove Fonda poveriti Fondu za razvoj Republike Srbije, banci ili drugoj stručnoj organizaciji.

Član 48.

Fond se finansira iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) 20% prihoda od turističke naknade;
- 3) donacija, zajmova i kredita iz zemlje i inostranstva;
- 4) drugih izvora.

Korišćenje sredstava fonda

Član 49.

Sredstva Fonda koriste se za:

- 1) finansiranje izrade Strategije razvoja turizma, integralnih programa razvoja turizma i komplementarnih delatnosti turističkih regija, programa razvoja posebnih vidova turizma kao i Strategije promocije turizma;
- 2) finansiranje izrade planova zaštite i održivog korišćenja turističkih prostora;
- 3) učešće u finansiranju izgradnje turističke infrastrukture;
- 4) učešće u finansiranju izgradnje, rekonstrukcije i opremanja smeštajnih kapaciteta i pratećih objekata u turizmu;
- 5) učešće u finansiranju stručnog osposobljavanja kadrova u stručnim, naučnim i organizacijama u oblasti turizma;
- 6) učešće u finansiranju aktivnosti nacionalne turističke organizacije, teritorijalnih i lokalnih turističkih organizacija;
- 7) učešće u finansiranju prioriternih investicionih programa i projekata razvoja iz programa Fonda;
- 8) druge aktivnosti iz oblasti turizma, u skladu sa zakonom.

Vlada Republike Srbije bliže uređuje način korišćenja sredstava Fonda.

V. DELATNOST PUTNIČKIH, ODNOSNO TURISTIČKIH AGENCIJA

Pojam

Član 50.

Delatnošću putničkih, odnosno turističkih agencija, u smislu ovog zakona, smatra se organizovanje, realizovanje i prodaja turističkih putovanja, kao i obavljanje drugih poslova uobičajenih u turističkom prometu.

Turističko putovanje

Član 51.

Turističko putovanje, u smislu ovog zakona, jeste unapred pripremljena kombinacija dve ili više usluga (prevoz, smeštaj i druge turističke usluge) u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, a prodaje se po jedinstvenoj ceni.

Turističkim putovanjem smatra se i višednevni boravak koji uključuje korišćenje samo usluga smeštaja u određenim terminima i vremenskom trajanju, koje se nude i prodaju po jedinstvenoj ceni.

Izdvojeni obračun ili naplata pojedinačnih usluga jednog istog turističkog putovanja ne oslobađa putničku, odnosno turističku agenciju ili drugo lice od obaveza propisanih ovim zakonom.

Putnička agencija

Član 52.

Putnička odnosno turistička agencija je preduzeće, drugo pravno lice odnosno preduzetnik koje, u okviru registrovane delatnosti putničkih odnosno turističkih agencija obavlja poslove pod uslovima propisanim ovim zakonom, radi sticanja dobiti (u daljem tekstu: agencija).

Poslovi agencije

Član 53.

Agencija može obavljati poslove:

- 1) organizovanja i realizovanja putovanja i boravka putnika u zemlji i inostranstvu (turistička putovanja);
- 2) ponude, prodaje i posredovanja u prodaji turističkih putovanja;
- 3) organizovanja prihvata putnika;
- 4) organizovanja izleta, turističkih razgledanja, zabavnih programa i sl., kao i posredovanja u organizovanju skupova, sajмова, manifestacija i sportskih priredbi;
- 5) pružanja, odnosno posredovanja u pružanju usluga turističkih vodiča i turističkih animatora;
- 6) pribavljanja putnih isprava, rezervacija i prodaja putnih karata u ime i za račun domaćih i stranih prevoznika;
- 7) rezervacije i prodaje turističkih, ugostiteljskih i drugih usluga vezanih za putovanje i boravak putnika;
- 8) posredovanja u izdavanju soba i drugih kapaciteta za smeštaj u svojini fizičkog lica;
- 9) posredovanja u pružanju specifičnih usluga posebnih vidova turizma;
- 10) posredovanja u iznajmljivanju vozila turistima i putnicima;
- 11) rezervacije i prodaje karata za sportske, kulturne i druge priredbe i manifestacije, posredovanja u osiguranju putnika i prtljaga, prodaje turističkih publikacija i dr.;
- 12) druge poslove uobičajene u turističkom prometu.

Poslovnica

Član 54.

Poslovnica je poslovna prostorija u kojoj agencija neposredno pruža usluge korisnicima i koja ispunjava uslove tehničke opremljenosti i druge propisane uslove.

Poslovnicom, u smislu ovog zakona, ne smatraju se poslovne prostorije koje istovremeno služe i za stanovanje.

U poslovnici se obavljaju samo poslovi iz člana 53. ovog zakona.

Agencija je dužna da na ulazu u poslovnicu istakne raspored radnog vremena i da ga se pridržava u svom poslovanju.

Agencija je dužna da u poslovnici drži rešenje o upisu delatnosti u odgovarajući registar.

Kadrovi

Član 55.

U svakoj poslovnici agencija mora imati najmanje jednog zaposlenog u svojstvu rukovodioca poslovnice.

Rukovodilac poslovnice mora da ima najmanje višu stručnu spremu turističkog, ekonomskog ili drugog društvenog smera, znanje jednog stranog jezika i najmanje jednu godinu radnog iskustva u predmetnoj delatnosti.

Zaposlena lica u poslovnici koja neposredno komuniciraju sa strankama moraju imati najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju i poznavati najmanje jedan strani jezik.

Ministar propisuje bliže uslove u pogledu zaposlenih lica, prostora i opreme poslovnice, kao i ostale uslove za pojedine vrste agencija.

Vrste agencija

Član 56.

Prema vrsti poslova koje obavljaju agencije mogu biti:

- 1) agencija - organizator turističkih putovanja;
- 2) agencija - posrednik.

Agencija - organizator turističkih putovanja je preduzeće koje organizuje i sprovodi turističko putovanje, neposredno ga prodaje ili nudi na prodaju, odnosno obavlja poslove iz člana 53. ovog zakona (u daljem tekstu: organizator putovanja).

Agencija - posrednik je preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik koje prodaje ili nudi na prodaju turističko putovanje organizatora putovanja odnosno obavlja poslove iz člana 53. stav 1. tač. 2) - 12) ovog zakona.

Agencija obavlja poslove za koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Inostrane turističke agencije mogu realizovati grupna turistička putovanja u Republici Srbiji preko organizatora putovanja.

Član 57.

Organizator putovanja može biti:

- 1) organizator putovanja u zemlji i inostranstvu (kategorija A);
- 2) organizator putovanja u zemlji (kategorija B).

Licenca

Član 58.

Poslovi organizovanja turističkih putovanja obavljaju se na osnovu akta o ispunjenosti uslova (licenca), koji donosi ministar.

Licenca kategorije A izdaje se za obavljanje poslova organizovanja turističkih putovanja u zemlji i inostranstvu, a licenca kategorije B za obavljanje poslova organizovanja turističkih putovanja u zemlji.

Licenca se izdaje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, sa važnošću od pet godina.

Akt iz stava 1. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Troškove postupka iz stava 1. ovog člana snosi podnosilac zahteva.

Ministar propisuje bliže uslove i postupak za izdavanje i oduzimanje licence i utvrđuje visinu troškova postupka.

Član 59.

Licenca se izdaje preduzeću:

- 1) koje je registrovano za obavljanje predmetne delatnosti;
- 2) koje ima zaposleno najmanje jedno lice sa višom stručnom spremom turističkog, ekonomskog ili društvenog smera i najmanje jednu godinu radnog iskustva u predmetnoj delatnosti;
- 3) koje se ne nalazi u postupku stečaja ili likvidacije;
- 4) kome u poslednjih 12 meseci nije oduzeta licenca iz razloga navedenih u članu 61. stav 1. ovog zakona i kome nije izrečena zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti, za vreme dok zabrana traje;
- 5) koje ima:

(1) polisu osiguranja za svako turističko putovanje, ili

(2) polisu osiguranja u najnižem iznosu od 30.000 evra (organizator putovanja u zemlji i inostranstvu), odnosno u najnižem iznosu od 5.000 evra (organizator putovanja u zemlji), ili

(3) obezbeđena sredstva u iznosu od 30.000 evra (organizator putovanja u zemlji i inostranstvu), odnosno u iznosu od 5.000 evra (organizator putovanja u zemlji), koja se vode na posebnom dinarskom ili deviznom računu, ili

(4) garanciju banke na iznos od 30.000 evra (organizator putovanja u zemlji i inostranstvu), odnosno na iznos od 5.000 evra (organizator putovanja u zemlji);

6) koje je utvrdilo opšte uslove putovanja.

Polisa osiguranja, garancija banke, odnosno sredstva iz stava 1. tačka 5) ovog člana koriste se za povraćaj putniku razlike između ugovorene cene putovanja i cene putovanja snižene srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga obuhvaćenih programom putovanja i troškova povratka putnika u slučaju stečaja ili privremene nelikvidnosti organizatora putovanja.

Polisu osiguranja, sredstva i bankarsku garanciju u iznosima iz stava 1. tačka 5) ovog člana, organizator putovanja mora imati za sve vreme važenja licence.

Član 60.

Licenca prestaje da važi:

- 1) istekom roka za koji je doneta;
- 2) brisanjem iz registra turističkih agencija na osnovu zahteva nosioca licence;
- 3) podelom preduzeća, nosioca licence, na dva ili više preduzeća.

Ako organizator putovanja do isteka roka važenja akta o utvrđivanju ispunjenosti uslova za obavljanje poslova organizovanja turističkih putovanja ne podnese zahtev za ponovno dobijanje licence, biće brisan iz registra agencija kojima je izdata licenca.

Akt o prestanku važenja licence iz stava 1. tačka 2) donosi ministar.

Akt iz stava 3. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Član 61.

Ministar donosi akt o oduzimanju licence ako:

- 1) organizator putovanja u periodu važenja licence prestane da ispunjava uslove iz člana 59. ovog zakona;
- 2) je organizatoru putovanja u periodu važenja licence drugi put u roku od dve godine izrečena pravosnažna kazna za prekršaj iz člana 122. tač. 6), 7) i 8) ovog zakona;
- 3) su usled neizvršenja ili nepotpunog izvršenja opštih uslova putovanja ili programa putovanja nastupile teže posledice po putnika (ugrožavanje zdravlja putnika; nije obezbeđen smeštaj putnika ili povraćaj putnika u zemlju; putnici su zadržani na putovanju duže nego što je predviđeno programom putovanja i dr.).

Akt iz stava 1. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Član 62.

Ministarstvo vodi registre agencija kojima je izdata licenca kategorije A i B.

U registre turističkih agencija upisuje se:

- 1) firma preduzeća kome je izdata licenca;
- 2) poslovno sedište i adresa preduzeća;
- 3) spisak i adrese svih poslovnica;
- 4) naziv osiguravajućeg društva i broj polise osiguranja ili naziv banke i broj garancije, odnosno broj računa na kome se vode sredstva iz člana 59. stav 1. tačka 5. ovog zakona;
- 5) broj i datum donetog akta o ispunjenosti uslova za obavljanje poslova turističkih putovanja;
- 6) broj licence.

Svaku promenu podataka iz stava 2. tač. 1) - 4) ovog člana agencija je dužna da prijavi ministarstvu najkasnije u roku od 15 dana od dana nastale promene.

Član 63.

Organizator putovanja dužan je da utvrdi opšte uslove putovanja i obezbedi program putovanja u pisanoj formi u skladu sa postojećim propisima.

Organizator putovanja je dužan da se pridržava utvrđenih opštih uslova putovanja i programa putovanja.

Opštim uslovima putovanja uređuju se prava i obaveze organizatora putovanja, prava i obaveze putnika, a naročito prava putnika za slučaj otkaza putovanja, izmene ugovorene cene putovanja, kao i postupak, rokovi i obaveze organizatora putovanja u vezi sa reklamacijom putnika zbog neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja.

Program putovanja sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv organizatora putovanja;
- 2) kategoriju i broj licence;
- 3) mesto i datum početka i završetka putovanja, opis odredišta putovanja i periode boravka sa datumima, ako je boravak u delovima;
- 4) podatke o vrsti prevoza i svojstvima prevoznog sredstva koje se koristi;
- 5) podatke o vrsti i lokaciji smeštajnog objekta, kategoriji prema važećim propisima zemlje u kojoj se objekat nalazi, odnosno nivou komfora, vrsti i načinu usluživanja obroka;
- 6) ukupnu cenu putovanja i usluge koje su obuhvaćene tom cenom, kao i iznose taksa i naknada koje se odnose na određene usluge, a koje nisu uključene u cenu putovanja;
- 7) posebne obaveze putnika koje su uslov za realizaciju putovanja (zdravstvene, vizne, administrativne i sl.);
- 8) minimalni broj putnika ako je to uslov za realizaciju putovanja i krajnji rok za obaveštavanje putnika za slučaj otkazivanja.

Organizator putovanja dužan je da putniku stavi na raspolaganje opšte uslove putovanja i program putovanja u pisanoj formi.

Član 64.

U slučaju neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom turističkog putovanja, organizator putovanja dužan je da putniku vrati razliku između ugovorene cene putovanja i cene putovanja snižene srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga, pod uslovom da je putnik stavio prigovor u roku od osam dana od dana završetka putovanja.

Organizator putovanja je dužan da vrati razliku iz stava 1. ovog člana, u roku određenom opštim uslovima putovanja, odnosno programom putovanja, koji ne može biti duži od 15 dana od dana podnošenja prigovora putnika.

Agencija posrednik

Član 65.

Kada agencija posrednik nudi na prodaju i prodaje aranžman organizatora putovanja, dužna je da u programu putovanja i ugovoru sa putnikom naznači svojstvo u kome nastupa, navede kategoriju i broj licence organizatora putovanja i da putniku stavi na raspolaganje program i opšte uslove putovanja organizatora putovanja u pisanoj formi.

Član 66.

Sindikalne organizacije, udruženja penzionera, ferijalne, izviđačke i planinarske organizacije i ustanove socijalne i dečije zaštite, samo za svoje korisnike mogu, u skladu sa svojim statutom, organizovati turističko putovanje u zemlji, bez svrhe sticanja dobiti.

Turistička putovanja iz stava 1. ovog člana ne mogu se javno oglašavati i reklamirati, osim davanja obaveštenja članovima ovih organizacija i ustanova.

Organizacije i ustanove iz stava 1. ovog člana dužne su da svako turističko putovanje prijave nadležnom odeljenju turističke inspekcije, prema svom sedištu, najkasnije tri dana pre otpočinjanja putovanja.

VI. USLUGE U TURIZMU

Član 67.

Uslugama u turizmu, u smislu ovog zakona, smatraju se: usluge turističkih profesija (usluge turističkog vodiča i usluge turističkog animatora), specifične usluge posebnih vidova turizma (lovni, kongresni, omladinski i dečji i seoski turizam) i usluge iznajmljivanja vozila.

1. Usluge turističkih profesija

Usluge turističkog vodiča

Član 68.

Turistički vodič, u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje po unapred utvrđenom programu pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog objašnjavanja: prirodnih, kulturno-istorijskih, arheoloških, etnografskih, privrednih i drugih znamenitosti.

Turistički vodič pri pružanju usluga vodiča mora imati kod sebe legitimaciju turističkog vodiča i nositi propisanu oznaku turističkog vodiča.

Član 69.

Turistički vodič mora da ispunjava sledeće uslove: da je državljanin Republike Srbije; da ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije; najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju i položen stručni ispit za turističkog vodiča.

Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar.

Troškove polaganja ispita snosi lice koje polaže stručni ispit.

Visinu troškova polaganja stručnog ispita utvrđuje ministar.

Ministarstvo izdaje uverenje o položenom stručnom ispitu, legitimaciju i oznaku i vodi registar lica koja su položila stručni ispit za turističkog vodiča.

Član 70.

Agencija je dužna da za pružanje usluga turističkog vodiča angažuje samo lice koje ispunjava uslove iz člana 69. stav 1. ovog zakona.

Usluge turističkog vodiča, na teritoriji Republike Srbije, može da pruža samo lice koje ispunjava uslove iz člana 69. stav 1. ovog zakona.

Član 71.

Ne smatra se turističkim vodičem, u smislu ovog zakona, stručno lice koje pokazuje, stručno objašnjava ili daje informacije unutar poslovnog prostora u kome radi (muzej, galerija, nacionalni park i dr.), stručni radnik organizatora putovanja koji prati turističku grupu iz mesta u mesto, vodič u planinama, pećinama, lovu i ribolovu, kao i vođa ili pratilac ekscurzija ili izleta.

Član 72.

Ministar propisuje program i način polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča, propisuje sadržaj registra turističkih vodiča, kao i oblik, sadržinu legitimacije i oznake turističkog vodiča.

Član 73.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave može propisati poseban program polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča za područje grada, opštine ili pojedinih turističkih mesta (lokalni vodič).

Lokalni vodič može biti lice koje ispunjava uslove iz člana 69. stav 1. ovog zakona i koje ima položen stručni ispit iz stava 1. ovog člana.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na predlog turističke organizacije opštine, odnosno grada, a no prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva, propisuje program i način polaganja stručnog ispita za lokalnog vodiča.

Troškove polaganja ispita za lokalnog vodiča, snosi lice koje polaže stručni ispit.

Podatke o licima koja su položila stručni ispit za lokalnog vodiča organ iz stava 3. ovog člana dostavlja radi evidencije ministarstvu.

Član 74.

Lokalni vodič pri obavljanju poslova vodiča mora imati kod sebe legitimaciju lokalnog vodiča i nositi propisanu oznaku lokalnog vodiča.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje sadržaj i način vođenja evidencije lokalnog vodiča, oblik i sadržaj legitimacije i oznaku lokalnog vodiča i utvrđuje visinu troškova polaganja ispita.

Usluge turističkog animatora

Član 75.

Turistički animator, u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje osmišljava i ostvaruje zabavne, kulturne, sportsko-rekreativne i druge programe usmerene na organizovanje slobodnog vremena turista.

Član 76.

Turistički animator mora da ispunjava sledeće uslove: da je punoletan, da ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju, položen stručni ispit za turističkog animatora i da poznaje najmanje jedan strani jezik.

Član 77.

Stručni ispit za turističkog animatora polaže se pred komisijom koju obrazuje TOS.

Troškove polaganja ispita snosi lice koje polaže stručni ispit.

TOS utvrđuje program i način polaganja stručnog ispita za turističkog animatora, sadržinu i način vođenja registra turističkih animatora, oblik i sadržinu oznake turističkog animatora, kao i visinu troškova polaganja ispita.

Turistički animator pri obavljanju poslova turističkog animatora nosi propisanu oznaku.

2. Specifične usluge posebnih vidova turizma

Usluge u lovnom turizmu

Član 78.

Uslugama u lovnom turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se organizovanje i sprovođenje boravka lovaca-turista, njihov prihvati i smeštaj, posredovanje u organizovanju i sprovođenju lova, iznajmljivanje lovačke opreme kao i druge usluge vezane za boravak lovaca-turista.

Davalac usluga dužan je da usluge iz stava 1. ovog člana pruža u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje lovstvo i zaštita životne sredine.

Usluge u kongresnom turizmu

Član 79.

Uslugama u kongresnom turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se skup turističkih usluga vezanih za organizovanje naučnih, političkih, stručnih, kulturnih, sportskih i drugih skupova, prihvati i smeštaj učesnika, priređivanje kulturno-zabavnih i drugih manifestacija vezanih za organizaciju slobodnog vremena učesnika, kao i priređivanje pratećih priredbi (izložbe, prezentacije proizvoda, prodaja proizvoda i dr.)

Usluge u omladinskom i dečjem turizmu

Član 80.

Uslugama u omladinskom i dečjem turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se organizovanje i sprovođenje boravka turista u omladinskim hotelima-hostelima ili drugim objektima predviđenim za omladinu i decu (studentski i omladinski domovi, kampovi, škole u prirodi, dečja odmarališta i dr.), kao i organizovanje kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa i sadržaja vezanih za boravak mladih turista.

Usluge u seoskom turizmu

Član 81.

Uslugama u seoskom turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se pružanje usluga smeštaja i ishrane u seoskim domaćinstvima, etno objektima i salašima; organizovanje pešačkih tura, branja lekovitog bilja, jahanja, ribolova i drugih tematskih aktivnosti; degustacija i prodaja proizvoda; pripremanje i usluživanje tradicionalnih jela uz nadoknadu; proizvodnja i prodaja narodnih rukotvorina, kao i organizovanje aktivnosti na upoznavanju nasleđa, načina života i tradicionalne kulture seoskih područja.

3. Usluge iznajmljivanja vozila

Član 82.

Uslugama iznajmljivanja vozila (rent a car), u smislu ovog zakona, smatra se iznajmljivanje vozila bez vozača.

Usluge iz stava 1. ovog člana mogu pružati preduzeća, druga pravna lica i preduzetnici registrovani za obavljanje ove delatnosti.

Član 83.

Vozila koja su predmet usluga iz člana 82. stav 1. ovog zakona ne mogu biti starija od pet godina i moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima i propisima o standardima za pojedine vrste vozila.

Privredni subjekt iz člana 82. stav 2, koji pruža usluge iznajmljivanja vozila mora imati najmanje tri registrovana motorna vozila, obezbeđeno servisiranje i parking prostor za sva vozila.

VII. UGOSTITELJSKA DELATNOST

Pojam i subjekti

Član 84.

Ugostiteljskom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatra se pružanje usluga smeštaja, pripremanje i usluživanje hrane i pića u ugostiteljskim objektima.

Ugostiteljska delatnost je i priprema hrane za potrošnju na drugom mestu i snabdevanje korisnika tom hranom (ketering).

Član 85.

Ugostiteljsku delatnost može obavljati preduzeće, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik, koje je registrovano za obavljanje te delatnosti (u daljem tekstu: ugostitelj).

Pojedine ugostiteljske usluge mogu pružati i fizička lica, pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Član 86.

Preduzeća, druga pravna lica i preduzetnici koji imaju odmarališta i druge objekte za pružanje usluga smeštaja i ishrane zaposlenima, odnosno svojim korisnicima, mogu u tim objektima pružati i usluge smeštaja i ishrane trećim licima ako su registrovani za obavljanje ugostiteljske delatnosti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana ugostiteljske usluge vrše se pod uslovima i na način predviđen ovim zakonom, kao i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Preduzeća, druga pravna lica i preduzetnici iz stava 1. ovog člana dužni su da pružanje ugostiteljskih usluga prijave nadležnom organu jedinice lokalne samouprave u mestu gde se te usluge pružaju.

Član 87.

U smislu ovog zakona ne smatra se obavljanjem ugostiteljske delatnosti:

- 1) pružanje usluga smeštaja i ishrane zaposlenima i korisnicima u odmaralištima, ustanovama društvene brige o deci, zdravstvenim, socijalnim, obrazovno-vaspitnim i drugim sličnim ustanovama ako usluge pružaju lica zaposlena u tim ustanovama;
- 2) pružanje usluga ishrane i pića zaposlenima u sopstvenim prostorijama u toku procesa rada u privrednim subjektima, ustanovama, državnim organima i drugim organizacijama, ako usluge pružaju lica zaposlena u tim privrednim subjektima, ustanovama, organima i organizacijama.

Objekti odnosno prostorije, uređaji i oprema, kao i lica koja pružaju usluge iz stava 1. ovog člana, moraju ispunjavati sanitarno-higijenske i zdravstvene uslove, propisane za ugostiteljski objekat, u delu objekta u kome se te usluge pružaju.

Vreme obavljanja delatnosti

Član 88.

Ugostitelj posluje tokom cele godine ili sezonski.

Ugostitelj utvrđuje period poslovanja iz stava 1. ovog člana za svaki ugostiteljski objekat i o sezonskom poslovanju izveštava nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Obaveze ugostitelja

Član 89.

Ugostitelj je dužan da:

- 1) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne vrstu i naziv ugostiteljskog objekta, kao i raspored radnog vremena i da ga se pridržava u svom poslovanju;
- 2) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne oznaku vrste i kategorije ugostiteljskog objekta, odnosno posebnog standarda i kvaliteta usluga, utvrđene aktom ministra;
- 3) u prostoru u kome obavlja delatnost drži akt o upisu u odgovarajući registar;
- 4) u ugostiteljskom objektu održava prostorije i opremu i pruža usluge prema propisanim standardima za vrstu objekta u kojoj obavlja delatnost i za kategoriju koja mu je određena aktom ministra;
- 5) u pisanom, govornom ili vizuelnom javnom oglašavanju naznači vrstu i kategoriju objekta;
- 6) istakne cene smeštaja, pansiona i polupansiona, kao i iznos boravišne takse, u sobi i na recepciji, kao i da istakne cene hrane, pića i napitaka na cenovnicima, u dovoljnom broju primeraka, koji moraju biti dostupni korisnicima usluga na svakom mestu gde se korisnici uslužuju;
- 7) se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cena;
- 8) za svaku pruženu uslugu izda propisan račun, a kod pružanja usluga smeštaja u računu iskaže iznos boravišne takse;
- 9) utvrdi normative hrane i pića koje uslužuje i na zahtev korisnika usluga omogući uvid u te normative, kao i da usluge pruža u odgovarajućoj količini i kvalitetu prema tim normativima;
- 10) u ugostiteljskom objektu za smeštaj uredno i ažurno vodi knjigu gostiju;
- 11) utvrdi kućni red u svim objektima za smeštaj i istakne ga na recepciji, a izvode iz kućnog reda istakne u svim sobama i apartmanima.

Ugostiteljski objekat

Član 90.

Ugostiteljski objekat je posebno uređen i opremljen prostor koji ispunjava propisane minimalne tehničke, sanitarno-higijenske i zdravstvene uslove za pružanje pojedinih vrsta ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske delatnosti.

Član 91.

Pojedine ugostiteljske usluge se mogu pružati van ugostiteljskog objekta pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine i zaštita zdravlja stanovnika.

Ugostiteljske usluge iz stava 1. ovog člana jesu:

1) pripremanje i točenje toplih i hladnih napitaka putem automata u javnim i poslovnim prostorima i zgradama;

2) povremeno pružanje usluga pripremanja i služenja hrane i pića na sajmovima, vašarima, prigodnim proslavama i sl.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave određuje vrste usluga, prostor, mesto na kome se mogu pružati, kao i vreme trajanja i izdaje odobrenje za vršenje usluga iz stava 1. ovog člana.

Usluge iz stava 1. ovog člana mogu se pružiti na prostoru zaštićenog prirodnog dobra ili na prostoru nepokretnog kulturnog dobra i njegove zaštićene okoline, po prethodno pribavljenoj saglasnosti lica koje upravlja tim dobrom.

Ugostitelj je dužan da na mestu na kome povremeno pruža ugostiteljske usluge iz stava 2. tačka 2. ovog člana drži akt o upisu u odgovarajući registar kao i akt kojim mu je odobreno obavljanje delatnosti na tom mestu.

Usluge u pokretnom objektu

Član 92.

Pojedine ugostiteljske usluge mogu se pružati i u pokretnom objektu.

Objekat iz stava 1. ovog člana je objekat koji se može premeštati iz jednog mesta u drugo sopstvenim pogonom ili vučom - namenska vozila, plovni i plutajući objekti.

Pokretni objekat ne smatra se objektom iz člana 90. ovog zakona.

U namenskim vozilima iz stava 2. ovog člana, mogu se usluživati životne namirnice u originalnom pakovanju, pripremljeni obroci u konfekcioniranom stanju i originalnoj ambalaži, kao i pića u originalnoj ambalaži ili na točenje uz upotrebu ambalaže za jednokratnu upotrebu.

Ministar u sporazumu sa ministrom zdravlja propisuje minimalne tehničke i sanitarno-higijenske uslove koje moraju ispunjavati objekti iz stava 1. ovog člana, vrste i način pružanja ugostiteljskih usluga u tim objektima.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave utvrđuje prostore na kojima se mogu pružati usluge u namenskim vozilima i izdaje odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga iz stava 1. ovog člana.

Vrste ugostiteljskih objekata

Član 93.

Prema vrsti ugostiteljskih usluga koje se u objektu pružaju i prema organizaciono-tehničkim karakteristikama, ugostiteljski objekti mogu biti:

- 1) ugostiteljski objekti za smeštaj;
- 2) ugostiteljski objekti za pružanje usluga ishrane i pića;
- 3) catering objekti.

Ugostiteljski objekti za smeštaj su objekti u kojima se pružaju usluge smeštaja, ishrane i pića i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu ili samo usluge smeštaja.

Ugostiteljski objekti za pružanje usluga ishrane i pića su objekti u kojima se pripremaju i uslužuju topla i hladna jela, pića i napici, ili se uslužuju samo pića i napici.

Catering objekti su objekti u kojima se pripremaju obroci u centralnim jedinicama za potrošnju na drugom mestu (u prevoznim sredstvima, na priredbama i sl.) i iz kojih se vrši snabdevanje korisnika tom hranom.

Član 94.

Ugostiteljski objekat nosi oznaku vrste objekta prema pretežnoj vrsti usluga koje se u njemu pružaju.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana ugostiteljski objekat može nositi oznaku dve vrste objekta, ako za svaku vrstu ispunjava propisane uslove.

Razvrstavanje ugostiteljskih objekata u kategorije

Član 95.

Hotel, motel, pansion, turistički apartman i kamp iz grupe ugostiteljskih objekata za smeštaj i restoran iz grupe ugostiteljskih objekata za pružanje usluga ishrane i pića, razvrstavaju se u kategorije u skladu sa standardima propisanim za pojedine vrste tih objekata u pogledu uređenja, opreme, spoljnog izgleda i usaglašenosti sa okolinom, kvaliteta usluga i održavanja objekta i opreme.

Ugostiteljski objekat vrste hotel može se razvrstati i po posebnim standardima i sadržajima usluga koje se u njemu pružaju.

Član 96.

Ugostitelj ne može da otpočne obavljanje ugostiteljske delatnosti u objektu iz člana 95. stav 1. ovog zakona pre nego što mu nadležni organ odredi kategoriju.

Kategoriju ugostiteljskog objekta iz člana 95. stav 1. ovog zakona kao i posebne standarde i sadržaje usluga u objektu hotel iz člana 95. stav 2. ovog zakona, aktom određuje ministar na zahtev ugostitelja.

Akt o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta donosi se na predlog komisije za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata, koju obrazuje ministar.

Komisija proverava ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje ugostiteljskih objekata u kategorije, sačinjava zapisnik o svome radu i daje ministru predlog za razvrstavanje ugostiteljskog objekta u odgovarajuću kategoriju.

Akt o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta iz stava 2. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Kadrovi

Član 97.

Ugostitelj koji obavlja delatnost u ugostiteljskim objektima koji podležu obavezi kategorizacije iz člana 95. stav 1. ovog zakona mora imati zaposleno lice - rukovodioca objekta.

Rukovodilac u ugostiteljskom objektu hotel i motel mora imati najmanje višu stručnu spremu ugostiteljskog usmerenja, znanje najmanje jednog stranog jezika i najmanje tri godine radnog staža u neprekidnom trajanju u ugostiteljstvu.

Rukovodilac objekta u ostalim objektima koji podležu obavezi kategorizacije mora imati najmanje srednju stručnu spremu ugostiteljskog usmerenja, znanje jednog stranog jezika i najmanje godinu dana radnog staža u neprekidnom trajanju u ugostiteljstvu.

U ugostiteljskom objektu hotel i motel mora biti zaposleno i najmanje jedno lice sa srednjom stručnom spremom ugostiteljskog usmerenja.

Ako ugostitelj preduzetnik lično vodi poslovanje ugostiteljskog objekta iz st. 2. i 3. ovog člana mora ispunjavati uslove propisane za rukovodioca ugostiteljskog objekta.

Postupak razvrstavanja ugostiteljskih objekata u kategorije

Član 98.

Akt o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta iz člana 96. stav 2. ovog zakona donosi se sa važnošću od pet godina.

Ugostitelj je dužan da u ugostiteljskom objektu drži akt o određivanju kategorije tog objekta.

Ako se u roku za koji je donet akt o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta promeni subjekt koji obavlja delatnost u tom objektu, novi subjekt koji će obavljati delatnost dužan je da pribavi akt o određivanju kategorije pre početka rada u svojstvu kategorisanog objekata.

Ako se u roku iz stava 1. ovog člana odstupa od propisanih standarda za kategoriju ugostiteljskog objekta koja mu je određena u pogledu uređenja, opremljenosti, kvaliteta usluga i održavanja, ugostitelj je dužan da u roku od osam dana podnese zahtev radi razvrstavanja objekta u nižu kategoriju.

Akt o promeni kategorije donosi se i kad ugostiteljski objekat ispuni uslove za višu kategoriju, na zahtev ugostitelja.

Promena kategorije ugostiteljskog objekta vrši se na način i po postupku propisanim za određivanje kategorije ugostiteljskog objekta.

Ugostitelj snosi troškove određivanja kategorije ugostiteljskog objekta.

Visinu troškova iz stava 7. ovog člana utvrđuje ministar i oni se plaćaju istovremeno sa podnošenjem zahteva za određivanje kategorije ugostiteljskog objekta.

Član 99.

Ministar u sporazumu sa ministrom nadležnim za poslove zdravlja i ministrom nadležnim za zaštitu životne sredine propisuje minimalne uslove za izgradnju, uređenje i opremanje, posebne standarde i sadržaje usluga, kao i postupak i način određivanja kategorije ugostiteljskih objekata.

Registar kategorisanih ugostiteljskih objekata

Član 100.

Ministarstvo vodi registar kategorisanih ugostiteljskih objekata.

U registar iz stava 1. ovog člana upisuje se:

- 1) firma, poslovno sedište i adresa podnosioca zahteva za određivanje kategorije ugostiteljskog objekta;
- 2) vrsta, naziv i adresa kategorisanog objekta;
- 3) kategorija ugostiteljskog objekta, kao i poseban standard odnosno sadržaj usluga za objekte hotel;
- 4) broj i datum donetog akta o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta;
- 5) promena kategorije, odnosno posebnog standarda i sadržaja usluga za objekte hotel, za vreme važenja akta o određivanju kategorije, odnosno posle isteka njegove važnosti;

6) prestanak obavljanja delatnosti u kategorisanom objektu.

Svaku promenu podataka iz stava 2. tač. 1, 2. i 6. ovog člana ugostitelj je dužan da prijavi ministarstvu u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Prestanak akta o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta

Član 101.

Akt o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta prestaje da važi:

- 1) istekom roka za koji je donet;
- 2) ako dođe do promene subjekta koji obavlja ugostiteljsku delatnost u kategorisanom objektu;
- 3) promenom kategorije ugostiteljskog objekta iz člana 98. st. 4. i 5. ovog zakona;
- 4) na zahtev ugostitelja.

Ako ugostitelj do isteka roka važenja akta o određivanju kategorije nije podneo zahtev za ponovno određivanje kategorije, ugostiteljski objekat će biti brisan iz registra kategorisanih ugostiteljskih objekata.

U slučaju iz stava 1. tačka 4. ovog člana, ministar donosi akt o brisanju ugostiteljskog objekta iz registra kategorisanih ugostiteljskih objekata.

Pružanje usluga smeštaja i ishrane u domaćoj radinosti

Član 102.

Fizičko lice može pružati ugostiteljske usluge smeštaja i iznajmljivati turistima kuće, stanove, apartmane i sobe za odmor, čiji je vlasnik do najviše 30 ležaja, kao i pružati ugostiteljske usluge pripreme i usluživanja hrane i pića turistima.

Član 103.

Fizičko lice koje pruža ugostiteljske usluge iz člana 102. ovog zakona mora ispunjavati propisane zdravstvene uslove i redovno obavljati propisane zdravstvene preglede u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

Kuće, stanovi, apartmani i sobe koje fizička lica iznajmljuju moraju ispunjavati propisane sanitarno-higijenske uslove i biti kategorisane.

Fizička lica mogu pružati usluge ishrane samo turistima kojima pružaju usluge smeštaja.

Član 104.

Kategoriju kuće, stana, apartmana i sobe, na zahtev fizičkog lica, određuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave, kao povereni posao.

Akt iz stava 1. ovog člana izdaje se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva sa važnošću od pet godina.

Odredbe člana 96. st. 3. i 4. i člana 98. ovog zakona shodno se primenjuju na postupak kategorizacije i promenu kategorije kuća, stanova, apartmana za odmor i soba.

Protiv akta nadležnog organa jedinice lokalne samouprave može se u roku od 15 dana od dana prijema akta izjaviti žalba ministarstvu.

Troškove određivanja kategorije kuća, stanova, apartmana i soba, snosi podnosilac zahteva.

Član 105.

Fizičko lice izdaje kuće, stanove, apartmane i sobe preko lokalne turističke organizacije, turističke agencije ili privrednog subjekta registrovanog za obavljanje ugostiteljske delatnosti, na osnovu ugovora.

Ugovor iz stava 1. ovog člana fizičko lice dostavlja, radi evidentiranja, nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi registar kategorisanih kuća, stanova, apartmana i soba.

Član 106.

Fizička lica koja pružaju usluge iz člana 102. ovog zakona dužna su da:

- 1) u svakoj kući, stanu i apartmanu i sobi koja se izdaje turistima istaknu napisanu oznaku kategorije određenu aktom nadležnog organa;
- 2) održavaju prostorije i opremu i pružaju usluge prema propisanim standardima za kategoriju kuće, stana, apartmana i sobe, koja im je određena aktom nadležnog organa;
- 3) vidno istaknu cene usluga koje pružaju i iznos boravišne takse i pridržavaju se tih cena;
- 4) utvrde normative hrane ako pružaju usluge ishrane i pridržavaju se tih normativa;

5) vode evidenciju gostiju.

Sadržaj evidencije iz stava 1. tačka 5. ovog člana propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Pružanje usluga smeštaja i ishrane u seoskim turističkim domaćinstvima

Član 107.

Fizičko lice u domaćinstvu na seoskom području koje je organizovano kao seosko turističko domaćinstvo može pružati ugostiteljske usluge smeštaja, kao i pripremanja i usluživanja hrane i pića turistima, do najviše 30 ležaja.

Seosko turističko domaćinstvo može pružati usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića iz pretežno vlastite proizvodnje i degustacije sopstvenih proizvoda domaćinstva organizovanim turističkim grupama koje ne koriste usluge smeštaja.

U seoskom turističkom domaćinstvu mogu se prodavati sopstveno izrađene narodne rukotvorine, kao i organizovati aktivnosti na upoznavanju nasleđa, načina života i tradicionalne kulture seoskih područja.

Na pružanje usluga u seoskom turističkom domaćinstvu, shodno se primenjuju odredbe člana 103. st. 1. i 2, čl. 104. i 105. i člana 106. tač. 1) - 3).

Član 108.

Ministar u sporazumu sa ministrom nadležnim za poslove zdravlja donosi propis o sanitarno-higijenskim uslovima, načinu pružanja usluga i postupku i načinu određivanja kategorije smeštajnih kapaciteta u domaćoj radinosti i seoskim turističkim domaćinstava.

VIII. NAUČKA DELATNOST

Pojam i subjekti

Član 109.

Nautičkom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatra se pružanje usluga u objektima nautičkog turizma, prihvata, servisiranje i iznajmljivanje plovnih objekata nautičkog turizma, organizovanje sportskih motonautičkih aktivnosti na vodi, turističkih krstarenja, kao i pružanje drugih usluga za potrebe nautičkog turizma.

Član 110.

Nautičku delatnost može obavljati preduzeće, drugo pravno lice odnosno preduzetnik:

- 1) koje je upisano u odgovarajući registar;
- 2) u objektima koji ispunjavaju propisane minimalne tehničke uslove za obavljanje nautičke delatnosti (u daljem tekstu: objekti nautičkog turizma).

Vrste objekata nautičkog turizma

Član 111.

Objekti nautičkog turizma jesu: prihvatni i plovni objekti nautičkog turizma.

Prihvatnim objektom, u smislu ovog zakona, smatra se objekat instaliran na obali i vodi koji služi za prihvata, snabdevanje, čuvanje, održavanje i popravku plovnih objekata.

Plovnim objektom, u smislu ovog zakona, smatra se objekat sa tehničkim karakteristikama predviđenim za nautičko-turističke aktivnosti.

Član 112.

Prihvatni objekti nautičkog turizma, u smislu ovog zakona, jesu: nautička sidrišta, pristane, turistička pristaništa (domaća i međunarodna) i marine.

Plovni objekti nautičkog turizma, u smislu ovog zakona, jesu: rekreativni plovni objekti, izletnički plovni objekti, turističke jahte i plovni objekti za turistička krstarenja.

Razvrstavanje objekata nautičkog turizma u kategorije

Član 113.

Marine iz grupe prihvatnih objekata nautičkog turizma i turističke jahte i plovni objekti za turistička krstarenja iz grupe plovnih objekata nautičkog turizma, razvrstavaju se u kategorije u skladu sa standardima propisanim za pojedine vrste tih objekata u pogledu vrste i kvaliteta usluga koje pružaju.

Kategorija objekta nautičkog turizma, iz stava 1. ovog člana, određuje se aktom ministra, na zahtev lica koje obavlja nautičku delatnost.

Akt o određivanju kategorije objekta nautičkog turizma donosi se na predlog komisije za kategorizaciju objekata nautičkog turizma, koju

imenuje ministar.

Komisija proverava ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje objekata nautičkog turizma u kategorije, sačinjava zapisnik o svome radu i daje ministru predlog za razvrstavanje objekta u odgovarajuću kategoriju.

Troškove postupka snosi podnosilac zahteva.

Visinu troškova iz stava 5. ovog člana utvrđuje ministar i oni se plaćaju istovremeno sa podnošenjem zahteva za određivanje kategorije objekta nautičkog turizma.

Akt iz stava 2. ovog člana je konačan u upravnom postupku.

Obaveze lica koje obavlja nautičku delatnost

Član 114.

Lice koje obavlja nautičku delatnost je dužno da:

- 1) delatnost obavlja u skladu sa propisanim standardima;
- 2) korisniku stavi na raspolaganje pisano obaveštenje o tehničkim karakteristikama plovnih objekata koje iznajmljuje, potpisano i overeno od ovlašćenog lica;
- 3) na ulazu u svaki objekat nautičkog turizma istakne propisanu oznaku vrste i kategorije objekta;
- 4) u objektu nautičkog turizma drži akt o određivanju kategorije.

Član 115.

Akt o određivanju kategorije objekta nautičkog turizma izdaje se sa važnošću od pet godina.

Na promenu kategorije objekta nautičkog turizma, vođenje i sadržaj registra kategorisanih objekata nautičkog turizma, kao i prestanak akta o određivanju kategorije, shodno se primenjuju odredbe člana 98. st. 3 - 6. i čl. 100. i 101. ovog zakona.

Član 116.

Ministar u sporazumu sa ministrom nadležnim za poslove saobraćaja propisuju minimalne uslove za izgradnju, uređenje i opremanje, kao i postupak i način određivanja kategorije objekata nautičkog turizma.

IX. NADZOR

Član 117.

Nadzor nad izvršavanjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, vrši ministarstvo.

Inspekcijски nadzor ministarstvo vrši preko turističkih inspektora.

Inspekcijски nadzor vrši i ministarstvo nadležno za poslove zdravlja, preko sanitarnih inspektora, u delu kojim se uređuje utvrđivanje ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih uslova u objektima u kojima se obavlja ugostiteljska delatnost, kao i u objektima, odnosno prostorijama u kojima se pružaju ugostiteljske usluge smeštaja i ishrane u domaćoj radinosti, ministarstvo nadležno za poslove finansija, u pogledu načina utvrđivanja i naplate boravišne takse i turističke naknade, kao i ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja u delu u kome se uređuje nautička delatnost.

Član 118.

Turistički inspektor prilikom vršenja nadzora mora imati službenu legitimaciju i oznaku.

Ministar propisuje obrazac službene legitimacije i izgled oznake.

Član 119.

U vršenju inspekcijskog nadzora turistički inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) kontroliše ispunjenost propisanih uslova za obavljanje delatnosti i pružanje usluga uređenih ovim zakonom;
- 2) vrši kontrolu pružanja usluga u objektima u pogledu pridržavanja propisanih standarda za odobrenu kategoriju;
- 3) utvrđuje identitet zaposlenih kod pravnih lica, preduzetnika kao i fizičkih lica koja obavljaju delatnosti i pružaju usluge uređene ovim zakonom;
- 4) pregleda prostorije u kojima se obavlja delatnost i pružaju usluge, ugovore, evidencije, isprave i drugu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje zakonitosti poslovanja pravnog lica, preduzetnika ili fizičkog lica;
- 5) vrši kontrolu naplate i uplate boravišne takse iz člana 38. stav 2, čl. 39. i 40. ovog zakona.

Turistički inspektor je ovlašćen da:

- 1) privremeno zabrani obavljanje delatnosti pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu koje obavlja delatnost putničkih, odnosno turističkih

agencija, ugostiteljsku delatnost, nautičku delatnost i pruža usluge u skladu sa ovim zakonom, a nije upisano u odgovarajući registar;

2) privremeno zabrani obavljanje poslova organizovanja turističkih putovanja preduzeću koje obavlja poslove bez licence ili prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je izdata licenca;

3) privremeno zabrani obavljanje ugostiteljske delatnosti, delatnosti putničkih odnosno turističkih agencija ili nautičke delatnosti ukoliko objekat, prostorija i prostor ne ispunjavaju propisane minimalne tehničke i druge zakonom propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;

4) privremeno zabrani rad u ugostiteljskom objektu odnosno objektu nautičkog turizma licu koje u ovim objektima posluje bez određene kategorije;

5) privremeno zabrani rad u ugostiteljskom objektu u kategoriji koja mu je određena ako uređenje, oprema ili usluge u objektu odstupaju od propisanih standarda za tu kategoriju, a ugostitelj u propisanom roku nije podneo zahtev za razvrstavanje u nižu kategoriju;

6) privremeno zabrani rad licu koje obavlja delatnost putničkih odnosno turističkih agencija odnosno ugostiteljsku delatnost a nema obezbeđena stručna lica koja ispunjavaju uslove iz člana 55. i člana 97. ovog zakona;

7) privremeno zabrani pružanje usluga smeštaja i ishrane u domaćoj radinosti i u seoskim turističkim domaćinstvima kada utvrdi da fizičko lice izdaje turistima kuće, stanove, apartmane i sobe, koji nisu kategorisani u skladu sa odredbama ovog zakona ili ih ne izdaje preko ovlašćenog lica;

8) privremeno zabrani obavljanje delatnosti pravnom licu, preduzetniku, odnosno fizičkom licu u slučajevima kada se turističkom inspektorom onemoguću vršenje poslova nadzora;

9) obavesti nadležni inspeksijski organ u slučaju da davalac usluga smeštaja nije izvršio obavezu iz člana 38. stav 3. i člana 40. ovog zakona;

10) naredi povraćaj više naplaćene cene u odnosu na istaknute, odnosno ugovorene cene;

11) izrekne novčanu kaznu na licu mesta;

12) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Inspektor će rešenjem utvrditi vreme trajanja privremene zabrane obavljanja delatnosti, odnosno poslova, kao i rok u kome su lica koja obavljaju delatnosti i pružaju usluge utvrđene ovim zakonom dužna da otklone nedostatke zbog kojih je mera izrečena.

Ministru se može izjaviti žalba protiv rešenja turističkog inspektora, koja se podnosi u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Žalba izjavljena na rešenje iz stava 4. ovog člana ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 120.

Ako u vršenju inspeksijskog nadzora turistički inspektor utvrdi da propisane nije primenjen ili je nepravilno primenjen, dužan je da donese rešenje kojim nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje.

Turistički inspektor je dužan da donese rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti i pružanja usluga, odnosno rada u objektu ako se utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku ne otklone.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 121.

Novčanom kaznom od 80.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:

1) obavlja poslove organizovanja turističkih putovanja bez licence (član 58);

2) obavlja delatnost u ugostiteljskom objektu koji podleže obavezi kategorizacije, a da mu nadležni organ nije odredio kategoriju ili u kategoriji koja mu nije određena aktom nadležnog organa (član 96. stav 1. i član 98. stav 3);

3) pruža usluge nautičkog turizma u objektu koji posluje bez kategorije ili u kategoriji koja mu nije određena (član 113. stav 1. i član 115. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 40.000 do 200.000 dinara.

Član 122.

Novčanom kaznom od 40.000 do 300.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:

1) formira i naplaćuje različite cene domaćim i stranim državljanima (član 4);

2) samostalno obračunava ili naplaćuje pojedinačne usluge za jedno isto turističko putovanje (član 51. stav 3);

3) obavlja delatnost putničkih, odnosno turističkih agencija, ugostiteljsku ili nautičku delatnost u objektima i prostorijama koji ne ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih delatnosti (član 54. st. 1. i 2, član 90. i član 110. tačka 2);

4) obavlja delatnost putničkih, odnosno turističkih agencija, odnosno poslove organizovanja turističkih putovanja, ili ugostiteljsku delatnost u objektima koji podleže obavezi kategorizacije a nema zaposlena stručna lica koja ispunjavaju uslove iz člana 55. st. 1, 2. i 3, člana 59. stav 1. tačka 2. i člana 97;

5) nema polisu osiguranja ili obezbeđena sredstva koja se vode na posebnom dinarskom ili deviznom računu ili garanciju banke iz člana

59. stav 1. tačka 5. i koristi ih suprotno članu 59. st. 2. i 3;

6) ne utvrdi opšte uslove putovanja i ne obezbedi program putovanja u pisanoj formi u skladu sa postojećim propisima (član 63. stav 1);

7) ako se ne pridržava utvrđenih opštih uslova putovanja i programa putovanja, osim ako je u dogovoru sa putnikom vratilo razliku između cene putovanja i stvarno pruženih usluga (član 64. stav 1);

8) ne izvrši putniku povraćaj razlike između cene putovanja i stvarno pruženih usluga u roku iz člana 64. stav 2;

9) ne naznači svojstvo posrednika u prodaji aranžmana organizatora putovanja i putniku ne stavi na raspolaganje program i opšte uslove putovanja organizatora putovanja u pisanoj formi (član 65);

10) prilikom pružanja usluge iznajmljivanja vozila, koristi vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove (član 83. stav 1);

11) pruža ugostiteljske usluge u pokretnom objektu koji ne ispunjava propisane uslove (član 92. stav 5);

12) odstupi od propisanih standarda za kategoriju ugostiteljskog objekta i objekta nautičkog turizma, koja mu je određena, a nije u propisanom roku podneo zahtev za razvrstavanje u nižu kategoriju (član 98. stav 4. i 115. stav 2);

13) ne pruža usluge nautičkog turizma prema propisanim standardima (član 114. stav 1. tačka 1);

14) ne postupi po rešenju turističkog inspektora (član 119).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 6.000 do 15.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 1) do 4) i 8) do 13) kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Član 123.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:

1) ne naplati boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smeštaja (član 38. stav 2);

2) u računu za uslugu smeštaja ne iskaže posebno iznos boravišne takse (član 39);

3) ne uplati sredstva boravišne takse nadležnom organu u propisanom roku (član 40);

4) postupa suprotno članu 66. st. 1. i 2;

5) ne prijavi u roku promenu podataka koji se upisuju u registar (član 62. stav 3, član 100. stav 3. i član 115. stav 2);

6) u opštim uslovima putovanja i programu putovanja nisu sadržani svi propisani elementi (član 63. st. 3. i 4);

7) za poslove turističkog vodiča, lokalnog turističkog vodiča ili turističkog animatora angažuje lice koje ne ispunjava uslove iz člana 69. stav 1, člana 73. stav 2. i člana 76;

8) ne ispunjava uslove iz člana 83. stav 2;

9) ne prijavi nadležnom organu lokalne samouprave pružanje ugostiteljskih usluga iz člana 86. stav 1. ovog zakona (član 86. stav 3);

10) na ulazu u ugostiteljski objekat ne istakne vrstu i naziv ugostiteljskog objekta (član 89. tačka 1);

11) u pisanom, govornom ili vizuelnom javnom oglašavanju ne naznači vrstu i kategoriju objekta koja mu je određena aktom ministra (član 89. tačka 5);

12) postupa suprotno odredbama člana 89. tačka 9) ovog zakona;

13) u ugostiteljskom objektu za smeštaj ne vodi knjigu gostiju ili je vodi neuredno i neažurno (član 89. tačka 10).

14) pruža ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta suprotno članu 91. ovog zakona;

15) pruža ugostiteljske usluge u pokretnom objektu suprotno članu 92. st. 4. i 6. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu od 1.000 do 3.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Član 124.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) pruža usluge turističkog vodiča, lokalnog turističkog vodiča ili turističkog animatora a ne ispunjava propisane uslove iz člana 69. stav 1, člana 73. stav 2. i člana 76;

2) izdaje kuće, stanove, apartmane i sobe koje nisu kategorisane ili koje ne ispunjavaju propisane sanitarno-higijenske uslove (član 103. stav 2. i član 107. stav 4);

3) pruža usluge ishrane licima kojima ne pruža usluge smeštaja (član 103. stav 3);

4) izdaje kuće, stanove, apartmane i sobe suprotno odredbama člana 105. stav 1. i člana 107. stav 4. ovog zakona;

5) ne dostavi nadležnom organu ugovor iz člana 105. stav 2. ili postupa suprotno odredbama člana 106. ovog zakona.

Član 125.

Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) korisniku usluga ne stavi na raspolaganje opšte uslove putovanja i program putovanja u pisanoj formi ili pisano obaveštenje o tehničkim karakteristikama plovniha objekata nautičkog turizma, potpisano i overeno od ovlašćenog lica (član 63. stav 5. i član 114. stav 1. tačka 2);
- 2) ne prijavi turističko putovanje nadležnom odeljenju turističke inspekcije (član 66. stav 3);
- 3) nije izvestio nadležni organ lokalne samouprave o sezonskom poslovanju ugostiteljskog objekta (član 88. stav 2);
- 4) u poslovnicu turističke agencije, u ugostiteljskom objektu ne drži akt o upisu u registar (član 54. stav 5. i član 89. tačka 3), a u kategorisanom ugostiteljskom objektu i objektu nautičkog turizma akt o određivanju kategorije (član 98. stav 2. i 114. stav 1. tačka 4);
- 5) na ulazu u ugostiteljski objekat ili objekat nautičkog turizma ne istakne propisanu oznaku vrste i kategorije objekta (član 89. stav 1. tačka 2) i član 114. stav 1. tačka 3);
- 6) na ulazu u poslovnicu turističke agencije ili ugostiteljski objekat ne istakne raspored radnog vremena i ne pridržava ga se u svom poslovanju (član 54. stav 4. i član 89. tačka 1) ili postupna suprotno odredbama člana 89. tač. 4), 6), 7), 8) i 11).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 2.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 dinara.

Član 126.

Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 dinara kazniće se za prekršaj turistički vodič, odnosno lokalni turistički vodič koji ne nosi legitimaciju i propisanu oznaku turističkog vodiča (član 68. stav 2. i član 74. stav 1).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 127.

TOS počinje sa radom danom upisa u odgovarajući registar, kada prestaje sa radom Turistička organizacija Srbije osnovana Zakonom o turizmu ("Službeni glasnik RS", br. 35/94 i 48/99).

Danom početka rada, TOS preuzima prava, obaveze, sredstva i zaposlene u Turističkoj organizaciji Srbije.

Član 128.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave doneće propis iz člana 36. stav 1. u roku od tri meseca od utvrđivanja najvišeg i najnižeg iznosa taksene tarife za svaku kategoriju turističkog mesta iz člana 36. stav 2. ovog zakona.

TOS će utvrditi program i način polaganja stručnog ispita za turističke animatore u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 129.

Preduzeća, pravna lica i preduzetnici koji obavljaju delatnost putničkih odnosno turističkih agencija, ugostiteljsku delatnost, nautičku delatnost i pružaju usluge u turizmu, uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Licence organizatora putovanja izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Član 130.

Preduzeća i druga pravna lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju odmarališta i druge objekte za pružanje ugostiteljskih usluga zaposlenima, odnosno korisnicima, dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 131.

Postupci započeti po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po tim propisima.

Član 132.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se:

- 1) Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata ("Službeni glasnik RS", broj 66/94);
- 2) Pravilnik o bližim uslovima opremanja poslovnih prostorija kao i uslovi za lica koja obavljaju poslove turističkog posredovanja ("Službeni glasnik RS", broj 57/94);
- 3) Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča ("Službeni glasnik RS", broj 57/94);

- 4) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i o obliku legitimacije i oznaci turističkog vodiča ("Službeni glasnik RS", broj 57/94);
- 5) Pravilnik o vrstama, minimalnim uslovima i kategorizaciji objekata nautičkog turizma ("Službeni glasnik RS", broj 69/94);
- 6) Pravilnik o bližim uslovima i načinu izdavanja licence za poslove organizovanja turističkih putovanja ("Službeni glasnik RS", broj 5/2000).

Član 133.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o turizmu ("Službeni glasnik RS", br. 35/94 i 48/99).

Član 134.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".